

KNZB

opleidingen

Cursist
Wedstrijdzwemmen
tijdwaarnemer /keerpuntcommissaris (bevoegdheid 4)

Colofon

Dit werkboek is een uitgave van de Koninklijke Nederlandse Zwembond,
Wattbaan 31-49, 3438 EX Nieuwegein – Huis van de Sport
Postbus 7217, 3430 JE Nieuwegein

Opmaak : KNZB
Druk : KNZB

Coördinatie uitgifte : productbeheerder KNZB afd. S&O
Coördinatie inhoud : projectleider Innovatie -

bestellingen@knzb.nl
opleidingen@knzb.nl

Tekstbijdrage

Uitgave KNZB Artikelcode TY01

augustus 2009

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de KNZB.

© KNZB

Aan de deelnemers van deze cursus

Datum
Kenmerk

Contactpersoon
E-mail
Doorkiesnummer

Onderwerp *Uw start als official.*

Geachte cursist(e),

U hebt besloten actief te worden voor uw vereniging in de rol van official, jurylid of scheidsrechter en daarvoor een cursus te volgen die u daarop voorbereid. De officials zijn heel belangrijk voor elk van de vier takken van de zwemsport en daarom zijn wij u dankbaar voor dit besluit en uw toekomstige medewerking aan de verschillende wedstrijden, competities en evenementen.

Wij zien in een official iemand die onze sport en de KNZB vertegenwoordigt en zich ervan bewust is dat hij/zij een bijzondere rol heeft. De sporters zijn afhankelijk van u als official om hun sport te kunnen beoefenen en bovendien wordt u geacht de reglementen bij de sport op een neutrale manier te hanteren. U zult in de cursus ervaren dat bij twijfel steeds ten gunste van het spel en de sporters wordt beslist. Uw rol is daarmee opvallend en opvallend tegelijk.

Het feit dat u als official ook (ondersteunend) lid bent van een KNZB-vereniging, zorgt ervoor dat u gebruik kunt maken van onze dienstverlening en dat wij u op de hoogte houden van de ontwikkelingen die voor u relevant zijn. Wij bieden u de mogelijkheid u verder te ontwikkelen als official, zowel als het gaat om uw kennis en ervaring als waar het gaat om uw carrière, afgestemd op uw ambitie.

In veel gevallen wordt van een official verwacht dat hij/zij als zodanig voor de sporters, het publiek en de andere officials herkenbaar is. Voor de verschillende takken van sport zijn daarvoor aanwijzingen afgesproken waar het gaat om kleding en gedrag welke in de cursus worden behandeld. Ik wil graag speciale aandacht vragen voor dit aspect van uw toekomstige functie.

Het zwaartepunt van deze cursus en de eventuele vervolgcursussen ligt natuurlijk op de kennis van de regels, de wijze waarop deze zijn toe te passen en hoe uw aanwijzingen en besluiten aan sporters, coaches en publiek kenbaar kunt maken. Die kennis wordt in de cursus getoetst eventueel aan de hand van een examen. Bij gebleken geschiktheid kunt u aan de slag.

Bij het cursusmateriaal vindt u een evaluatieformulier waarmee u ons kunt vertellen wat u van de cursus heeft gevonden en op welke wijze wij deze kunnen verbeteren. U zult begrijpen dat uw mening en opmerkingen voor ons van groot belang is voor de verdere verbetering van de cursus.

Wij wensen u een prettige cursus en een goede start als official.

Met vriendelijke groet,
KONINKLIJKE NEDERLANDSE ZWEMBOND
Namens het Bondsbestuur

Jan N. Kossen MSM
Directeur

Inhoudsopgave

1. INTRODUCTIE	7
1.1. Intro bij de cursus.....	7
1.2. Leeswijzer voor de cursist	7
2. DE ORGANISATIE	8
2.1. De Koninklijke Nederlandse Zwembond.....	8
2.1.1. Bondsbestuur (Landelijk)	8
2.1.2. De regionale en lokale KNZB: district, kring en vereniging.....	9
2.1.3. Het Wedstrijdzwemmen – de organisatie & de officials	10
2.1.4. De regels van het spel.....	11
3. DE CURSUS.....	12
3.1. De cursus.....	12
3.1.1. De opzet van de cursus en het examen	12
3.1.2. De deelnemers	12
3.2. Het programma van de cursus.....	12
3.3. Aanstelling en bevoegdheden.....	13
3.3.1. de aanstelling tot "4" en het functioneren	13
3.3.2. Behoud en verlies van bevoegdheid	13
3.3.3. Bevordering tot 3	13
3.3.4. Kleding.....	13
4. DE WEDSTRIJD.....	14
4.1. Het bad.....	14
4.2. De organisatie.....	16
4.2.1. De juryvergadering.....	17
4.3. De wedstrijd.....	18
4.4. Tijdmeting	19
4.5. De inschrijving, het programma en de resultaten	19
4.6. Overige instructies	19
4.7. De aanwijzingen voor de praktijk.....	20
4.7.1. Het klokken	20
4.7.2. Klokweigering	20
4.7.3. Het beoordelen van keerpunten en de finish	20
5. DE REGELS	21
5.1. Het zwemreglement.....	21
5.2. De zwemslagen.....	21
5.2.1. Vrije slag.....	21
5.2.2. Rugslag.....	21

5.2.3.	Schoolslag.....	22
5.2.4.	Vlinderslag.....	22
5.2.5.	Wisselslag.....	23
5.2.6.	Algemeen.....	23
5.2.7.	CD-rom.....	23
5.3.	De KNZB diskwalificatie codelijst – 2009/2010.....	24
5.4.	De beoordeling en de regels.....	26
6.	DE FORMULIEREN.....	27
6.1.1.	Het Juryblad – een voorbeeld.....	27
6.1.2.	De startlijst.....	28
6.1.3.	Startkaart en tijdbriefje.....	30
6.1.4.	De 800/1500 meter lijst.....	32
7.	BIJLAGE.....	33
8.	EXTRA VOOR DE DOCENT.....	36
8.1.	De cursus.....	36
8.2.	De wedstrijd.....	36
8.3.	De Zwemslagen.....	39
8.3.1.	Vrije slag.....	39
8.3.2.	Rugslag.....	39
8.3.3.	Schoolslag.....	39
8.3.4.	Vlinderslag.....	39
8.3.5.	Wisselslag.....	39
9.	VRAGENLIJST.....	40
10.	VOORSTEL VERBETERING CURSUS.....	42

1. Introductie

1.1. Intro bij de cursus

Deze cursus is er op gericht de startende zwemofficial goed voor te bereiden op zijn of haar rol als “tijdwaarnemer & keerpuntcommissaris” en de taken die daar bij horen.

De docent besteedt in de cursus, gericht op uw toekomstige rol als official en de taken en bevoegdheden die daarbij horen, aandacht aan :

- de regels van het spel en de wijze waarop deze toe te passen
- de kennis over de inhoudelijke, speltechnische en administratief organisatorische aspecten van de wedstrijden
- de inrichting van de organisatie van KNZB, kringen en verenigingen en de regels en reglementen die voor u relevant zijn.
- de rol als official en de wijze waarop die rol te spelen tegenover:
 - de sporter en coaches
 - de andere officials
 - het publiek
 - de vertegenwoordigers van de deelnemende verenigingen
 - de wedstrijd en evenement organisatie

De cursus omvat de theorie en als dat mogelijk is ook praktijk. Om voldoende indruk te hebben van uw kennis, worden er eisen gesteld aan de cursist als het gaat om:

<i>Presentie</i>	- aanwezigheid bij de cursus
<i>Participatie</i>	- blijk geven van actieve deelname
<i>Prestatie</i>	- blijk geven van voldoende kennis, adequate uitvoering en representatieve invulling van de rol/functie

De cursus wordt afgesloten met een mondeling examen waarin een en ander formeel wordt getoetst en u bij een voldoende positieve beoordeling de bevoegdheid krijgt voor het uitoefenen van deze functie.

In de rol van official, vertegenwoordigt u de KNZB. Wij verwachten van u dat u in uw rol als official op een representatieve wijze invulling geeft aan de besluiten en de bedoelingen zoals die zijn vastgelegd in o.a. de reglementen. De cursus en de spelregels en reglementen geven een actueel beeld van de nationale en internationale afspraken.

Van de official wordt ook verwacht dat hij/zij zich regelmatig op de hoogte stelt van de wijzigingen en aanvullingen. Uw collega's, de sporters en natuurlijk ook de toeschouwers verwachten van u dat uw bijdrage aansluit bij de actuele afspraken.

1.2. Leeswijzer voor de cursist

Dit cursusboek ondersteunt u bij het volgen van de cursus, de zelfstudie en eventueel het maken van oefeningen en de eerste kennismaking met de praktijk.

Daarnaast is dit cursusboek bedoeld als naslagwerk tijdens uw verdere carrière. Als u dit cursusboek ook gebruikt om uw eigen ervaringen vast te leggen, reglementswijzigingen en aanvullende informatie, op te bergen, dan blijft het een levend document bij uw hobby.

Naast het cursusboek ontvangt u (een ringband met) de reglementen van de KNZB die relevant zijn voor het zwemmen en een CD-rom ter toelichting van de zwemslagen. Deze is niet meer helemaal geldig; de docent zal vertellen welke onderdelen niet meer kloppen.

2. De organisatie

2.1. De Koninklijke Nederlandse Zwembond

De KNZB is een vereniging; de zwemverenigingen zijn de leden van de KNZB. Net zoals bij alle verenigingen kiezen de leden het Bondsbestuur via de ALV (Algemene Ledenvergadering). Het Bondsbestuur legt verantwoording af aan de ALV. De leden controleren daarmee het Bondsbestuur. De leden benoemen bovendien een drietal toezichthoudende commissies. Het Bondsbestuur benoemt een aantal adviescommissies. De uitvoerende organisatie wordt gevormd door het bondsbureau, onder leiding van de directeur. Het bondsbureau wordt ondersteund door een groot aantal vrijwilligers die zitting hebben in taak- en projectgroepen.

2.1.1. Bondsbestuur (Landelijk)

Het Bondsbestuur is benoemd door de ALV en werkt volgens de richtlijnen van het door de ALV goedgekeurde reglement en een voor een periode van 4 jaar vastgesteld beleidsplan.

Afhankelijk van hun benoeming en zittingsperiode worden de leden van het bondsbestuur jaarlijks gekozen of herkozen voor een nieuwe zittingsperiode door de afgevaardigden van de verenigingen.

Het beleidsplan en de reglementen geven het kader waaraan het bondsbestuur en alle andere organen zich moeten houden. Tijdens de ALV worden reglementswijzigingen in stemming gebracht en al dan niet aanvaard.

Het bondsbestuur beslist op grote lijnen (besturen op afstand) .

Het Bondsbestuur is als volgt samengesteld:

- Voorzitter (Aandachtveld bestuurlijke proces/persvoorlichting en Promotie)
- Secretaris (Aandachtveld Juridische Zaken/Bestuurlijk proces/Bondsbureau)
- Penningmeester (Aandachtveld financiële zaken)
- Lid (Aandachtveld Verenigingsondersteuning/Elementair Zwemmen en Aquafun)
- Lid (Aandachtveld Zwemmen/Masters)
- Lid (Aandachtveld Waterpolo/Medische Zaken)
- Lid (Aandachtveld Synchronzwemmen /Reglementen/Tuchtzaken)
- Lid (Aandachtveld Schoonspringen /Kaderondersteuning/Vrijwilligersbeleid)

Het Bondsbestuur wordt terzijde gestaan door een aantal, door het bestuur of door de ALV gekozen commissies, o.a.:

- Financiële commissie
- Tuchtcommissie
- Commissie van Beroep
- en door een aantal Adviesraden o.a. voor Reglementszaken, deze adviseert het bestuur bij de besluitvorming ter zake van reglementen en spelregels.

De KNZB is aangesloten bij:

- de Europese zwem-organisatie, de Ligue Européenne de Natation (LEN)
- de Wereld zwem-organisatie, de Fédération Internationale de Natation (FINA)
- het Nederlands Olympisch Comité*Nederlandse Sport Federatie (NOC*NSF)

Veel informatie is te vinden op de website van de KNZB: www.knzb.nl, o.a. de laatste versie van de reglementen.

2.1.1.1. Het Bondsbureau

Het bondsbureau bestaat uit de afdelingen:

- Staf,
- Ledenservice,
- Innovatie,
- Sport & Opleidingen en
- Topsport & Talentontwikkeling.

Het bondsbureau verzorgt de uitvoering van veel werkzaamheden, vaak in samenwerking met vrijwilligers die in taakgroepen ondersteuning verlenen.

Het bondsbureau verzorgt o.a. de programma's voor de verenigingszwem- en andere landelijke competities, organiseert samen met een lokale vereniging de diverse Nederlandse Kampioenschappen.

De TG (TaakGroep)-Reglementen en de TG'en per sport, adviseren het bondsbureau bij de inhoudelijke & sporttechnische aspecten van reglementen en spelregels. Ze verzorgen daarbij bijvoorbeeld ook de vertaling, de (cursus) documentatie e.d.

Voor het wedstrijdzwemmen zijn dat o.a.:

TORZ - taakgroep officials en reglementen zwemmen - zwemmen

TGRZ - TG Reglementen Zwemmen met als bijzonder aandachtspunt o.a. de interpretatie van de spelregels e.a.

TOWZ - met aandacht voor de specifieke aspecten van het Open Water en Marathon zwemmen

TGMasters - met aandacht voor de specifieke aspecten van het Masters zwemmen

De werkerreinen of beleidsvelden waar de KNZB zich mee bezig houdt zijn:

- Ledenservice,
- Accommodaties,
- Elementair Zwemmen,
- Competities & Kampioenschappen,
- Sportontwikkeling,
- Deskundigheidsbevordering,
- Talentontwikkeling & Topsport en
- Marketing & Externe communicatie.

Ze worden uitvoerig beschreven in het meerjaren -beleidsplan 2005-2008 van de bond:

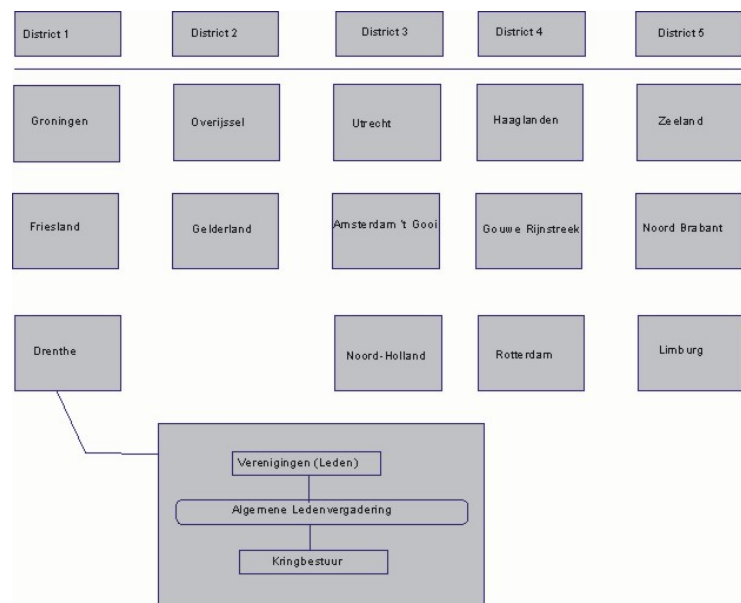
Waterkracht – Samen aan de bak. Op de website van de KNZB (www.knzb.nl) is een actueel overzicht te vinden van alle medewerkers van het bondsbureau, inclusief de werkzaamheden waar zij zich mee bezig houden.

2.1.2. De regionale en lokale KNZB: district, kring en vereniging

Districten en Kringen

De KNZB is opgedeeld in veertien (zelfstandige) kringen die ieder hun eigen statuten en een eigen huishoudelijk reglement hebben.

De zwemverenigingen zijn zowel lid van de kring als van de KNZB en worden vertegenwoordigd op de Algemene Leden Vergaderingen van de kring en van de bond. Voor beide ledenvergaderingen geldt dat het aantal stemmen dat een vereniging heeft, bepaald wordt door het ledental van de vereniging.

2.1.3. Het Wedstrijdzwemmen – de organisatie & de officials

A. de Vereniging

Deze kent haar bestuur en de technische commissies waaronder een Zwemcommissie met de tc-secretaris, en commissieleden, bijv. voor officialzaken.

De verenigingen zijn verantwoordelijk voor de werving van vrijwilligers (officials); het is wenselijk dat zij ook aandacht besteden aan de begeleiding van hun officials gericht op beschikbaar blijven als official.

De verenigingen organiseren de wedstrijden (o.a. zwemcompetitie) op basis van de wedstrijdkalender. De benodigde officials worden door de verenigingen uitgenodigd of melden zich zelf aan.

B. de Kring

In Nederland zijn 14 kringen. De kring werkt met KNZB-reglement en heeft ook eigen statuten en een huishoudelijk reglement. Ook zij kent haar bestuur en technische commissies, onder andere een KringZwemcommissie (KZC) en een Kringofficialcommissie (KOC).

De kring coördineert en organiseert de officialopleidingen voor officials binnen de kring. De aanstelling en carrièregang van officials gebeurt door de KOC.

De kring organiseert de kringwedstrijden en zorgt voor de officials (excl. de kop van de jury= scheidsrecher, plaatsvervanger en starter) voor de Nederlandse Kampioenschappen in overleg met het bondsbureau.

C. het District

Een district is geen zelfstandig orgaan van de KNZB en kent alleen een of meer technische commissies. Sommige kringen werken zeer nauw samen in districtsvorm en andere kringen niet.

D. de Bond / nationaal & NK's

Zie 2.1; de bond is verantwoordelijk voor o.a.:

- de planning, toewijzing en de organisatorische coördinatie van de NK's
- de aanstelling van de zg. 'kop van de jury' van de NK's
- de samenstelling van de lijst van NK-scheidsrechters en starters (kop van de jury)
- de selectie van de officials, kandidaat voor internationale evenementen
- de organisatie van de uitzending van officials naar internationale evenementen

en als het gaat om cursusmateriaal voor de opleiding van officials:

- de zorg voor- en beschikbaar stellen van cursusmateriaal
- de vaststellingen van exameneisen en beoordelingscriteria en het beschikbaar stellen van examenmateriaal

2.1.4. De regels van het spel

De sportieve en bestuurlijke samenwerking binnen de zwembond, de samenwerking met de andere sportbonden (NOC/NSF), met de andere Europese landen (LEN) en daar buiten (FINA) kan niet zonder een groot aantal afspraken. Deze afspraken zijn vastgelegd in de statuten en reglementen van de KNZB.

Afdeling A - de statuten van de KNZB
Afdeling B - het huishoudelijk reglement
Afdeling C - het algemeen sportreglement
Afdeling D/H - de reglementen per tak van sport

Afdeling L - Tuchtrechtspraak
Afdeling M - Disciplinaire rechtspraak
Afdeling N - Arbitrale rechtspraak
Afdeling P - Dopingreglement
Afdeling O - Sponsoringreglement

Voor de zwemofficial zijn in eerste instantie met name van belang:

Afdeling C - het algemeen sportreglement
Afdeling D - het zwemreglement inclusief de bijlagen en toelichting

Wijziging van deze reglementen gebeurt op voorstel van de leden, het bestuur of op basis van besluiten die genomen zijn door internationale organisaties.

Aanpassingen moeten door de ALV worden geaccepteerd. Bij door de FINA vastgestelde wijzigingen kan het bondsbestuur deze zonder meer in het Nederlandse reglement opnemen. Het bondsbestuur kan ook zelfstandig besluiten tot aanpassingen in de bijlagen bij reglementen; dit zijn vooral administratieve zaken (zie de bijlagen bij het D-reglement).

3. De cursus

3.1. De cursus

3.1.1. De opzet van de cursus en het examen

De 4 -cursus bestaat uit

- 4 tot 6 bijeenkomsten van circa 2,5 uur;
- Zo mogelijk een praktische oefenbijeenkomst (in het bad) bij een vereniging;
- Er mag 1 bijeenkomst gemist worden;
- Voor het examen moet 1x bij een officiële wedstrijd gefungeerd zijn als 'schaduwklokker';

De cursus wordt afgesloten met een mondeling examen van 20 minuten. Juiste bediening van de klok is een essentieel onderdeel van het examen.

3.1.2. De deelnemers

Voorwaarden voor toelating tot de cursus:

- Op de dag van het examen 16 jaar zijn.
- (Ondersteunend) Lid zijn van een bij de KNZB aangesloten vereniging.

3.2. Het programma van de cursus

Indeling avonden

Bij elke avond worden de cursisten geacht te oefenen met het werken met de klok.

Hierbij moet aandacht besteed worden aan het kunnen opnemen van tussen- en eindtijd en het op de juiste wijze met voldoende snelheid kunnen aflezen van de klok en het op een startkaart kunnen opschrijven van deze tijden.

Een mogelijke indeling van de stof is hieronder vermeld (de docent kan hiervan afwijken):

1^e avond:

- Kloklezen en tijden noteren
- C1 Taak bondsbestuur
- A21 Kringen en hun taak
- C5 & D11 Soorten wedstrijden en de bevoegdheden van de jury
- D2 Definities
- D5 & D6 Wedstrijdbassin
- D14.1 Automatische tijdmeting
- D18.3 Zwemslagen: schoolslag

2^e avond:

- Kloklezen en tijden noteren
- D12 Juryvergadering
- D13 Werkzaamheden van de jury
- D14 Tijdwaarneming
- D18.4 Zwemslagen: vlinderslag

3^e avond:

- Kloklezen en tijden noteren
- Oefenen met fouten tijdens het kloppen
- D16 Verplichtingen van deelnemers
- D17 De start
- D19 Protesten
- D18.2 Zwemslagen: rugslag

4^e avond:

- Klokkezen, alle aspecten
- Masters
- D18.1 Zwemslagen: vrije slag en wisselslag (pers. en est.)
- Bijlage D3 gehandicapte sporters (geen examenstof)
- Overige bijlagen (globaal)
- Algehele herhaling

3.3. Aanstelling en bevoegdheden

3.3.1. de aanstelling tot “4” en het functioneren

Van de kring ontvangt u na geslaagd te zijn voor het examen een bevestiging van uw aanstelling tot “aankomend official 4” en een zg. officialkaart**. Met deze bevoegdheid kunt u fungeren als tijdwaarnemer/keerpuntcommissaris bij zwemwedstrijden, met uitzondering van Nederlandse Kampioenschappen, Landenwedstrijden en daarmee gelijkgestelde wedstrijden.

Na een beoordeling in de praktijk krijgt u de bevoegdheid 4.

De KOC en/of uw vereniging kan u op de hoogte stellen van reglementswijzigingen; deze zijn altijd te vinden op de website van de KNZB waar u ook geldende reglementen kunt vinden.

***Een vereiste kan worden dat uw vereniging u eerst heeft aangemeld in het elektronische bestand van de KNZB voordat u als official geregistreerd kan worden. De verenigingen en de KOC's worden hiervan tijdig op de hoogte gebracht.*

3.3.2. Behoud en verlies van bevoegdheid

Om uw bevoegdheid te behouden dient u minstens 3x per jaar te fungeren. De vereniging wordt geadviseerd het functioneren van de 4-officials te bewaken.

De kring heeft de bevoegdheid, om bij gebleken onvoldoende geschiktheid of onvoldoende fungeren, de functionaris af te voeren.

3.3.3. Bevordering tot 3

Officials met de bevoegdheid 4 kunnen na voldoende wedstrijdervaring te hebben opgedaan en na beoordeling worden aangesteld in de bevoegdheid 3. Ze moeten ;

- 1 jaar de bevoegdheid 4 hebben
- binnen 1 jaar bij minimaal 6 wedstrijden fungeren

In al die gevallen heeft de eis betrekking op het fungeren als T/K.

Met nadruk wordt er op gewezen, dat het hier gaat om een beoordeling, zodat het voldoen aan bovengenoemde maatstaven niet automatisch tot bevordering behoeft te leiden.

Om de bevoegdheid 3 te behouden dient minstens 4x per jaar gefungeerd te worden.

3.3.4. Kleding

Het wordt op prijs gesteld om bij wedstrijden in officialkleding te fungeren; in bepaalde wedstrijden is officialkleding voorgeschreven (bijv. Nederlandse Kampioenschappen). Vanaf januari 2010 is de standaard voor dames: witte blouse of wit shirt met witte rok of pantalon, witte gym- of sportschoenen. Voor heren is het: wit overhemd of wit shirt, witte broek, witte gym- of sportschoenen; geen stropdas. Hierbij willen wij u erop wijzen dat via de KOC de mogelijkheid bestaat om een speciaal officialshirt bestellen.

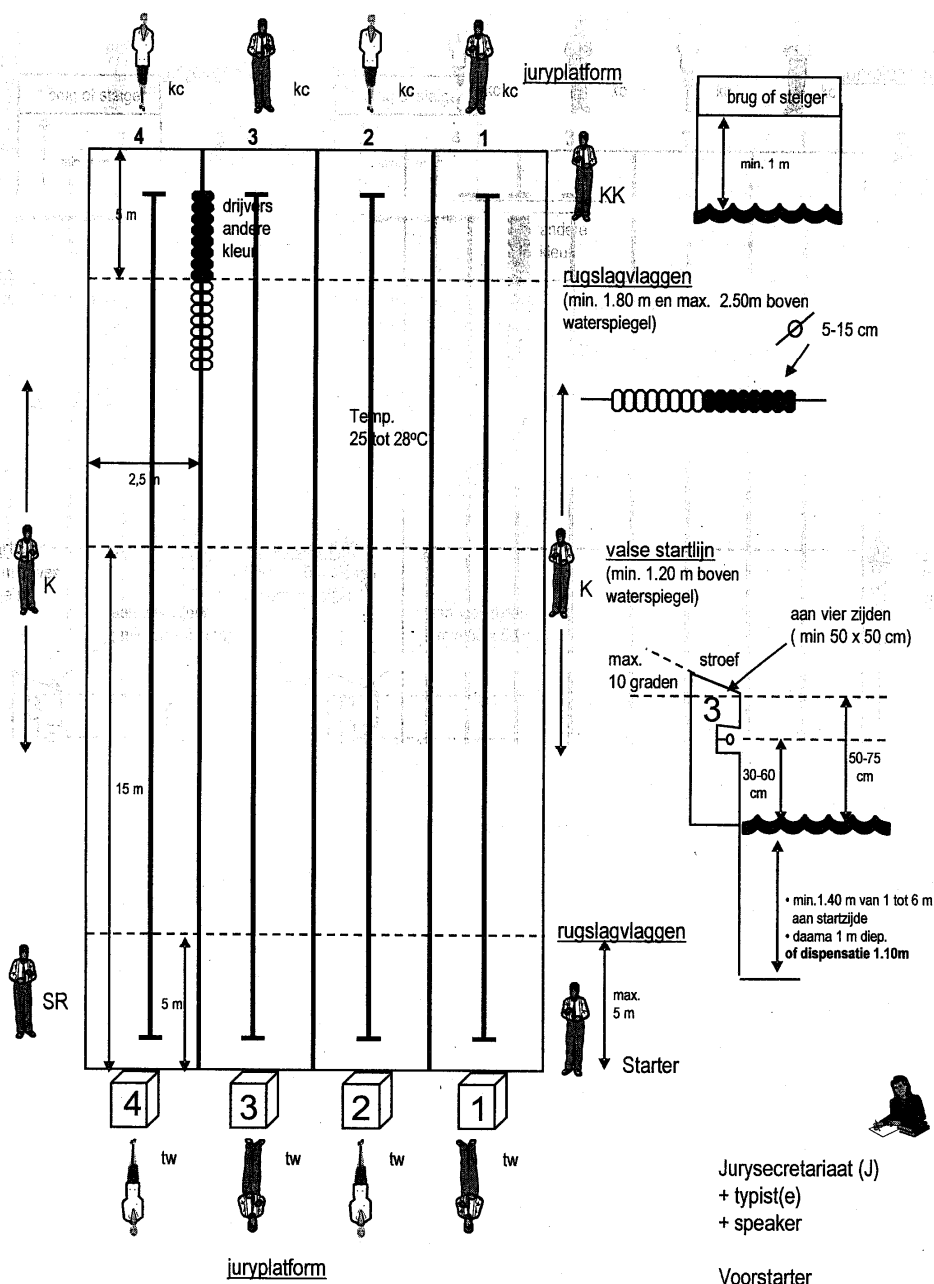
Voor Nederlandse Kampioenschappen is dit per september 2009 de standaard.

Voor andere wedstrijden kunt u tot januari 2010 ook nog grijze broeken of rokken zien.

4. De wedstrijd

4.1. Het bad

Artikel D5 geeft een uitgebreide beschrijving van het wedstrijdswembassin. Een aantal aspecten hiervan zijn voor u als tijdwaarnemer en keerpuntcommissaris van belang.

Rugslagvlaggen: nu alleen op 1.80 m hoog.

Baanlengte

De baanlengte is 25,0 m. of 50,0 m. Het komt soms voor dat in een 50 m. bassin een wand aangebracht wordt om zo van een 50 m. bad een 25 m. bad te maken (art. D5.14).

Diepte

Aan de startzijde moet de diepte tenminste 1,40 m. zijn over een lengte van tenminste 6 m. Vanaf dit punt moet de diepte minstens 1,0 m. zijn.

De 1^e m. van de baan mag ook 1,0 m. diep zijn. Bij het duiken vanaf een startblok zal dit geen extra risico geven.

Is er geen startblok, dan is een diepte van 1,0 m. voldoende (art. D5.7)

Banen

De banen dienen minimaal 2,5 m. breed te zijn

Baanlijnen

Iedere baanlijn is voorzien van drijvers. De drijvers moeten over een afstand van 5,0 meter vanuit de badwand een afwijkende kleur hebben. Dit is de plaats van waar bij 800 en 1500 meter begonnen wordt met influiten.

Op een afstand van 15 meter vanuit beide eindwanden moet een drijver een afwijkende kleur hebben. Dit is de plaats waarop bij de vrije slag, rugslag en vlinderslag het hoofd het wateroppervlak moet doorbreken.

Daarnaast moet bij een 50 meter baanlijn het 25 meter punt aangegeven zijn door middel van een afwijkende kleur drijver.

Nummering

Elk startblok moet aan 4 zijden genummerd zijn. Baan 1 is rechts wanneer men vanaf de startblokjezijde richting het bassin kijkt. Bij startblokken aan de keerpuntzijde is baan 1 aan de linkerzijde.

Rugslaglijnen.

Rugslaglijnen zijn aangebracht op 5 meter van iedere eindwand. De hoogte moet 1,8 meter zijn.

Valse startlijn

De valse startlijn wordt op 15 meter van de startzijde aangebracht.

De minimale hoogte is 1,2 meter.

Watertemperatuur en waterniveau

De watertemperatuur moet 25-28 graden Celsius zijn.

In bijzondere gevallen kan het bondsbestuur dispensatie geven voor een temperatuur tot 30 graden Celsius. Bij open waterwedstrijden zijn beduidend lagere temperaturen toegestaan. 15 graden Celsius tot 1000 meter nummers en 16 graden Celsius bij langere afstanden.

Wordt de bovengrens overschreden dan zal dat nadelig zijn voor de prestaties van de deelnemers. Het kan ook nadelige gevolgen hebben voor de gezondheid van de deelnemers.

Het waterniveau moet gedurende de wedstrijd constant gehouden worden. Niet-merkbare stroming is toegestaan.

Weersomstandigheden.

De scheidsrechter dient te besluiten om wedstrijden af te gelasten c.q. te onderbreken als de weersomstandigheden gevaar voor de deelnemers kunnen opleveren. Naderend onweer bij een onoverdekt wedstrijdterrein is een dergelijk gevaar. De organisatie kan dit ook doen (C17.3).

Juryplatform

De organiserende vereniging of instantie dient er voortdurend zorg voor te dragen dat zowel het juryplatform als het keerpuntplatform uitsluitend toegankelijk zijn voor de juryleden en deelnemers.

Artikel D6: Alle accommodaties waar zwemwedstrijden worden gehouden, moeten vooraf door of namens het bondsbestuur zijn goedgekeurd.

4.2. De organisatie

Wanneer u een uitnodiging ontvangt om als jurylid te fungeren bij een zwemwedstrijd, dan dient u zich er allereerst van te overtuigen of u met uw bevoegdheid in de aangewezen functie mag fungeren. Het bijgevoegde overzicht, de jury Samenstelling, kan u hierbij wellicht van dienst zijn.

Omschrijving wedstrijden	Functionarissen met minimale bevoegdheid						
	scheids-rechter	kamp-rechter	starter	jury-secre-taris	tijd- waar-nemer	keer-punt-comm.	kamp-rechter keerp.
Nederlandse Kampioenschappen	1	K(2)	2	J	3 ^{***)}	3	K ^{**)}
Interlandwedstrijden	1	K(2)	2	J	3	3	K ^{**)}
Door het bondsbestuur aan te wijzen nationale wedstrijden	1	K(2)	2	J	4	4	K ^{**)}
Internationale wedstrijden	1	K(2)	2	J	4	4	K ^{**)}
Open Water wedstrijden ##	1+ ass. sr	K(4)	2	J(2)	4	4	K ^{**)}
Nationale Zwem-competitie Landelijke klassen	1	K(2)	2	J	4	4	K ^{**)}
Alle andere wedstrijden	K	K(1) [*]	4	J	4	4	3 ^{**)}
I-wedstrijden	K	-	-	J	-	-	-
Onderlinge wedstrijden	3	-	-	-	-	-	-

*) Bij meerdere kamprechters: één met de minimale bevoegdheid K en de andere kamprechter(s) moet(en) minimaal de bevoegdheid 3 bezitten.

***) Indien een official wordt aangewezen te fungeren als kamprechterkeerpunt.

*) Bi j een NK-masters is ook bevoegdheid 4 toegestaan indien het onmogelijk is om voldoende officials met bevoegdheid 3 te krijgen.

() Minimale aantal functionarissen

zie bepalingen in Reglement openwaterzwemmen

Zie voor deze bepalingen het D-reglement

4.2.1. De juryvergadering

Wanneer niet anders is bepaald, begint de juryvergadering een half uur vóór aanvang van de wedstrijd. De juryvergadering wordt geleid door de scheidsrechter waarbij de hiernavolgende zaken aan de orde komen:

- Het juryappèl:
 - o Controle bevoegdheden;
 - o Controle naam en voorletters en woonplaats.
(laat i.v.m. registratie eventueel meisjesnaam en mw/dhr op het juryblad vermelden).
- De klokkencontrole:
De tijden worden tot in 100sten van seconden op het tijdbriefje genoteerd, de toegestane afwijking is 0,40 sec over de hele tijd van de controle.
- Taakverdeling/-omschrijving en met name ten aanzien van:
 - o Opnemen van tijden;
 - o Controleren van de eerste slag na de start en van de keerpunten vanaf de inzet van de laatste armslag vóór het aantikken van de wand tot en met het voltooiën van de eerste armslag na het keren;
 - o Het doorgeven van de geconstateerde onregelmatigheden aan de SR,
- Baanindeling tijdwaarnemer of keerpuntcommissaris;
- Reserve, eerst- of laatstaankomende(n);

De SR heeft het recht van een vooraf gemaakte juryindeling af te wijken of tijdens de wedstrijd de indeling te wijzigen.

- Programmanummer waar eventueel van taak gewisseld wordt.
- Programma doornemen.
- De tijdwaarnemer/keerpuntcommissaris dient altijd een fluit bij zich te hebben t.b.v. het geven van een waarschuwingssignaal bij een individueel nummer over 800 meter of 1500 meter als de deelnemer nog twee baanlengtes plus vijf meter te zwemmen heeft.
- Bespreking zwemslagen en keerpunten.
- Wat te doen bij problemen (zie onderdeel klokweigering)?

4.3. De wedstrijd

1. *Wijze van starten:*

Op fluitsignaal van SR nemen de deelnemers op het startblok plaats. Na het overdragen van de leiding aan de starter d.m.v. de uitgestrekte arm volgt het commando van de starter: "OP UW PLAATSEN", waarna de deelnemers onmiddellijk een starthouding moeten aannemen met minstens 1 voet vóór op het startblok. Staan alle deelnemers onbeweeglijk stil, dan startsignaal.

Bij masterwedstrijden mogen masters vanuit het water of naast het startblok starten.

De deelnemers aan de rugslag en de wissel­slag estafette gaan op het eerste langgerekte fluitsignaal van de SR onmiddellijk te water.

Op het tweede langgerekte fluitsignaal van de SR keren de deelnemers, zonder overdreven vertraging, terug naar de startpositie.

De cursist moet bekend zijn met de één- of twee-startsregel.

2. *Taak tijdwaarnemer/keerpuntcommissaris:*

a. Opnemen van tijden en daarnaast:

- Aan hun zijde controleren van de eerste slag na de start en bij keerpunten vanaf de inzet van de laatste armslag vóór het aantikken van de wand tot en met het voltooiën van de eerste armslag na het keren;
- alle door hen geconstateerde onregelmatigheden doorgeven aan de SR, de tijdwaarnemer via de startkaart/tijdbriefje, de keerpuntcommissaris op een tijdbriefje via de kamprechter keerpunt of via de kamprechter indien geen kamprechter keerpunt is aangewezen.
Bij een voorstel tot diskwalificatie dient de reden daarvan nauwkeurig te worden omschreven. De SR beslist! Bij twijfel voordeel zwemmer!
Het moment van de onregelmatigheid dient ook genoteerd te worden. Voorbeeld: Bij 25m keerpunt met 1 hand aangetikt.
Schrijf altijd zelf een briefje, ook als je ziet of denkt dat de kamprechter het doet.
- Wordt de tijd van een deelnemer of estafetteploeg opgenomen door 3 tijdwaarnemers dan wordt de middelste tijd door het jury-secretariaat in het proces-verbaal genoteerd.

Een en ander noteren op het startkaart/tijdbriefje maar ook op uw eigen startlijst.

3. *Protesten:*

Bij een schriftelijk ingediend protest bepaalt de SR het tijdstip van behandelen. Hierop roept hij de gehele jury bijeen. De jury beslist, bij staking van stemmen beslist de SR.

Protesten zijn niet toegestaan tegen beslissingen betreffende overtredingen van de gestelde regels, het vaststellen van de volgorde van aankomst of de waarnemingen van de jury.

Deze beslissingen zijn onherroepelijk.

4.4. Tijdmeting

Indien gebruik wordt gemaakt van de door de KNZB goedgekeurde automatische tijdmeetapparatuur, zullen de daardoor vastgestelde tijden doorslaggevend zijn voor de tijd- en de plaatsbepaling.

Automatische tijden worden genoteerd tot in 1/100 van seconden (bv. 1.16.14)

Als de tijdmeetapparatuur de tijd aangeeft tot in 1/1000 van seconden mag de duizendste (laatste cijfer) niet gebruikt worden.

Afwijking van met de apparatuur vastgestelde tijden of volgorde mag alleen als zeer duidelijk is dat die resultaten niet kloppen. De scheidsrechter beslist hierover.

4.5. De inschrijving, het programma en de resultaten

De verenigingen sturen in het overgrote deel hun inschrijvingen voor een wedstrijd digitaal naar de organiserende instantie. Deze instantie heeft in een computerprogramma de te zwemmen nummers (het programma) ingevoerd. Er kan ingeschreven worden tot uiterlijk 3 x 24 uur voor de dag van de wedstrijd, tenzij anders bepaald.

Na ontvangst van de inschrijvingen worden deze in het programma ingelezen. Na sluiting van de inschrijvingstermijn worden de series ingedeeld (langzaamste serie eerst).

Vooraf zijn ook de juryleden uitgenodigd om bij de wedstrijd te fungeren. Hun namen komen op het juryblad, evenals de gegevens over organisatie, aanvang, baanlengte enz. Dit juryblad komt voor de startlijst te zitten.

Tot een kwartier voor aanvang van de wedstrijd kunnen vervangingen (alleen bij wedstrijden met een puntentelling) en/of afmeldingen worden doorgegeven aan het jurysecretariaat.

Tijdens de wedstrijd worden op het jurysecretariaat de tijden en tussentijden ingevoerd (en eventuele diskwalificaties). Na afloop van het programmaonderdeel drukt het programma de uitslag van dat onderdeel af. Na controle van de ingevoerde tijden wordt de uitslag voor akkoord aan de scheidsrechter aangeboden.

Als de uitslag juist is zet deze er een handtekening en de tijd op. Daarna wordt de uitslag in het bad opgehangen.

Na afloop van de wedstrijd ontvangen de deelnemende verenigingen op papier of digitaal een uitslag, die zij in hun eigen wedstrijdprogramma kunnen invoeren.

Een door de scheidsrechter ondertekend exemplaar van het proces-verbaal (PV) van de wedstrijd wordt na afloop toegestuurd aan het bondsbureau en de kring.

4.6. Overige instructies

- niet proberen uw kleding droog te houden ten koste van een juiste waarneming.
- absoluut zeker zijn van uw constatering (twijfel wordt altijd uitgelegd in het voordeel van de zwemmer).
- tijden tot in 100sten op juiste wijze op startkaart/tijdbriefje vermelden en op uw startlijst.
- tijdens de wedstrijd geen gesprekken aanknopen met de deelnemers, teneinde de concentratie niet te verstoren.
- na fluitsignaal SR: digitale klokken terug en jury klaar.
- in verband met een eventueel te behandelen protest is het gewenst na afloop van de wedstrijd niet direct te vertrekken.
- te allen tijde boven de baan tijd opnemen (dus niet vanaf de zijkant).
- neutraal zijn.

4.7. De aanwijzingen voor de praktijk

4.7.1. Het klokken

De docent van de cursus zal de volgende onderwerpen behandelen:

- De techniek van het klokken en de toegelaten marge / gewenste nauwkeurigheid
- Aantal waarnemingen
- Wat te doen bij problemen (zie hierna Klokweigering)

4.7.2. Klokweigering

- Het overkomt iedere tijdwaarnemer wel eens dat de klok niet loopt. Daarom altijd na een start de klok bekijken, nadat de eerste slag na de start is beoordeeld.

Er zijn verschillende mogelijkheden om toch een tijd te krijgen:

- o Vraag de reserve tijdwaarnemer de tijd op te nemen. (Wanneer er niemand in uw baan zwemt, laat dan toch de klok meelopen, zodat u als reserve tijdwaarnemer ingeschakeld kan worden);
- o Is er voldoende verschil tussen de zwemmer in uw baan en een zwemmer in een andere baan, vraag dan een andere tijdwaarnemer om bij uw baan een tussentijd op te nemen.
- o Zet uw klok in werking als de zwemmer in uw baan aantikt, zet de klok stil als de zwemmer in een andere baan aantikt, vraag de tijd van deze zwemmer en laat de door u geklokte tijd er op het jurysecretariaat van aftrekken (komt uw zwemmer later aan, dan eerst de andere baan klokken, uw baan, tijd vragen en de tijd erbij op laten tellen).
- o Start uw klok opnieuw op bijvoorbeeld de 30 seconden of 60 seconden van een collega.

Meld de scheidsrechter wat u gedaan heeft.

4.7.3. Het beoordelen van keerpunten en de finish

De zwemmer moet zich tijdens de race houden aan de daarvoor gestelde regels. Deze regels worden verderop in dit boek behandeld. Wanneer u er vast van overtuigd bent dat een zwemmer één of meerdere regels overtreden heeft, dient u een voorstel tot diskwalificatie in bij de scheidsrechter.

Denk erom: bij twijfel voordeel zwemmer.

5. De Regels

Een overzicht van de KNZB reglementen:

- A. Statuten
- B. Huishoudelijk
- C. Algemeen Sport**
- D. Zwemmen**
- E. Waterpolo
- F. Schoonspringen
- G. Synchroonzwemmen
- H. Masters**
- L. Tucht rechtspraak
- M. Disciplinaire rechtspraak
- N Arbitrale rechtspraak
- O. Sponsoring**
- P. Doping**
- Q. Beroepscode**

De 'dik' gedrukte reglementen zijn toegevoegd aan het cursusmateriaal,

5.1. Het zwemreglement

Zie het meegeleverde reglement.

In de cursus komt met name het D-reglement aan de orde en daarbij een korte omschrijving van de belangrijkste artikelen uit het sportreglement en taakomschrijving tijdwaarnemer/keerpuntcommissaris bij zwemwedstrijden

Behalve de statuten en het huishoudelijk reglement zijn alle andere reglementen afgeleid van de internationale regels zoals die door de FINA worden voorgeschreven.

Op de Website van de KNZB staat de actuele digitale versie van de reglementen en de toelichting.

Wanneer u een uitnodiging ontvangt om als jurylid te fungeren bij een zwemwedstrijd, dan dient u zich er allereerst van te overtuigen of u met uw bevoegdheid in de aangewezen functie mag fungeren. Het bijgevoegde overzicht, de juriesamenstelling, kan u hierbij wellicht van dienst zijn.

5.2. De zwemslagen

5.2.1. Vrije slag

- Elke zwemwijze is toegestaan, ook het wijzigen van zwemslag tijdens de race.
- Het keer- en eindpunt moeten met enig lichaamsdeel aangetikt worden.
- Staan op de bodem is toegestaan;
- Lopen over en/of afzetten van de bodem mag niet.
- Gedurende de gehele race moet een deel van het lichaam het wateroppervlak doorbreken, met uitzondering van de keerhandeling en de eerste 15 m na de start en na elk keerpunt.
- Als een school-, vlinder- of rugslag wordt gezwommen, hoeft deze niet te voldoen aan de daarvoor geldende regels, als men het keer- en eindpunt maar aanraakt.

5.2.2. Rugslag

- Voor het startsignaal moeten de deelnemers gereed liggen in het water met de voorzijde van het lichaam naar de startzijde; het gezicht hoeft niet naar de startzijde gericht te zijn. Zij moeten met beide handen de starthandgrepen vasthouden. Staan in of op de overloopgoot of het klemmen van de tenen over de overloopgoot is verboden.
- Op het startsignaal en na het keren moet de deelnemer op zijn rug afzetten en zwemmen gedurende de race, uitgezonderd tijdens het uitvoeren van de keerpunten.

- De rugligging is behouden zolang de hoogstliggende schouder t.o.v. wateroppervlak een hoek maakt van minder dan 90°.
- Gedurende de gehele race moet een enig deel van het lichaam het wateroppervlak doorbreken. Het is toegestaan dat de deelnemer volledig onder water is gedurende het keerpunt, tijdens de laatste slag en over een afstand van niet meer dan 15 meter na de start en elk keerpunt. Op dat punt dient het hoofd het wateroppervlak te hebben doorbroken.
- Tijdens het keren mag de rugligging verlaten worden, waarna een ononderbroken ongelijktijdige of een ononderbroken gelijktijdige armdoorhaal mag worden gemaakt om het keren in te zetten. Tijdens die armdoorhaal mogen onbepaald beenslagen (ter ondersteuning van het nemen van het keerpunt) worden gemaakt. Tijdens de keerpunctactie moet met enig lichaamsdeel de wand in de eigen baan worden geraakt. De deelnemer moet de rugligging weer hebben ingenomen, wanneer het contact met de wand is verbroken.
- Bij het einde en de keerpunten dient de wand in de eigen baan in rugligging te worden aangetikt.

5.2.3. Schoolslag

- Vanaf het begin van de eerste armslag na de start en na ieder keerpunt moet het lichaam op de borstzijde worden gehouden. Het is niet toegestaan op enig moment op de rug te draaien. Tijdens de gehele race is de volgorde van de cyclus eerst een armslag en dan een beenslag.
- Alle bewegingen van de armen moeten te allen tijde gelijktijdig en in hetzelfde horizontale vlak zijn zonder afwisselende bewegingen.
- De handen moeten tezamen aan, onder of boven het wateroppervlak van de borst naar voren worden gebracht, en moeten aan of onder het wateroppervlak achterwaarts worden bewogen. De ellebogen dienen onder het wateroppervlak te blijven, uitgezonderd bij de laatste slag voor het keerpunt, gedurende het keerpunt en bij de laatste slag voor de finish. Behalve bij de eerste armslag na de start en na de keerpunten mogen de handen niet verder naar achteren worden bewogen dan tot de heuplijn.
- Tijdens iedere volledige cyclus moet een deel van het hoofd het wateroppervlak doorbreken. Na de start en na elk keerpunt mag een deelnemer één armslag maken die volledig naar achteren tot aan de benen wordt doorgehaald. Tijdens de tweede armslag na start en keerpunt moet het hoofd het wateroppervlak doorbreken, voordat bij het breedste gedeelte van deze armslag de handen naar binnen beginnen te draaien. Een enkele neerwaartse verticale gelijktijdige beweging van de benen (dolfijnslag), gevolgd door een schoolslagbeenbeweging is toegestaan, terwijl de deelnemer geheel onder water is. Daaropvolgend moeten alle bewegingen van de benen gelijktijdig en in hetzelfde horizontale vlak worden uitgevoerd, zonder afwisselende bewegingen.
- In de achterwaartse beweging van de beenslag moeten de voeten naar buiten worden bewogen (NIET naar buiten staan). Een schaarslag, gelijktijdige of ongelijktijdige bewegingen van de benen en voeten in het verticale vlak zijn niet toegestaan, met uitzondering van het genoemde in artikel D 18.3.f. Het doorbreken van het wateroppervlak met de voeten is toegestaan; hierna is een neergaande gelijktijdige beweging van de benen en voeten niet toegestaan.
- Het aantikken van keer- en eindpunt moet met beide handen gelijktijdig geschieden op, boven of onder het wateroppervlak. Bij iedere volledige cyclus of onvolledige cyclus voor het keer- of eindpunt dient het hoofd minstens éénmaal het wateroppervlak doorbroken te hebben.

5.2.4. Vlinderslag

- Beide armen moeten tezamen over het water naar voren worden gebracht en gelijktijdig achterwaarts worden gebracht gedurende de gehele race.
- Het lichaam moet op de borstzijde worden gehouden vanaf het begin van de eerste armslag na de start en na elk keerpunt. Onder water beenslagen zwemmen op de zij is toegestaan. Het is niet toegestaan om op enig moment op de rug te draaien.
- Alle op- en neerwaartse bewegingen van de benen moeten gelijktijdig worden uitgevoerd. De benen of de voeten hoeven niet op dezelfde hoogte te zijn, maar afwisselende bewegingen ten opzichte van elkaar zijn niet toegestaan. Een schoolslag beenslag is niet toegestaan.
- Na de start en elk keerpunt is het de zwemmer toegestaan één of meer beenslagen en één armdoortrekbeweging onder water te maken, die hem instaat stellen aan het oppervlak te komen.
- Het aantikken van het keer- of eindpunt moet met beide handen gelijktijdig geschieden aan, boven of onder het wateroppervlak.
- Na de start en elk keerpunt is het toegestaan maximaal 15 meter onder water te zwemmen. Op dat punt moet het hoofd het wateroppervlak doorbreken. Vanaf het 15 meter punt moet een deel van het lichaam het wateroppervlak doorbreken.

5.2.5. Wisselslag

- De volgorde van de wisselslag persoonlijk is: vlinder, rug, school, vrij;
- De volgorde van de wisselslag estafette is: rug, school, vlinder, vrij;
- Bij de vrije slag in de wisselslag (pers. en est.) mogen de voorgaande zwemslagen niet worden herhaald. Iedere slag dient beëindigd te worden in overeenstemming met de voorschriften zoals die voor de betreffende slag zijn beschreven.
Dit is vooral van belang bij de overgang van rugslag naar schoolslag bij de wisselslag persoonlijk: daarbij moet een zwemmer in rugligging aantikken.

5.2.6. Algemeen

Indien bij een estafette de 2e of volgende zwemmer te vroeg start, wordt de ploeg gediskwalificeerd. Bij estafettes moeten namen en voorletters, de nummers van de startvergunningen in volgorde van starten van de deelnemers op de startkaarten zijn vermeld; veranderingen in de ploeg en/of startvolgorde moeten vroegtijdig vóór het wedstrijdnummer schriftelijk aan het jurysecretariaat worden doorgegeven, teneinde daarna scheidsrechter, voorstarter, starter, speaker en tijdwaarnemer in te kunnen lichten

5.2.7. CD-rom

Bij de cursus kan een cd-rom meegeleverd worden. Deze kan op de meeste computers of via een dvd-speler op de tv afgespeeld worden.

Enkele op de cd-rom genoemde onderwerpen zijn verouderd:

- rugslag: tenen onder water hoeft niet meer, daarmee is ook vraag 10 niet meer relevant (mag nu);
- vraag 7 wordt beantwoord als goed; dit beeld is echter fout: de 2^e arm wordt nog over water gebracht na het op de borst draaien en het al doorhalen van de 1^e arm. Dit is een extra armslag en niet toegestaan.
- bij de schoolslag wordt de dolfinbeenslag na start en keerpunt niet behandeld.

5.3. De KNZB diskwalificatie codelijst – 2009/2010

Bij toepassing van de codelijst gaan de bepalingen ten aanzien van de zwemslagen voor op de algemene bepalingen Dwz. zaken die volgens de omschrijvingen bij de slagen 'geoorloofd zijn' kunnen niet leiden tot diskwalificatie op basis van verwijzing naar de algemene "A" codes. Bij twijfel – "voordeel zwemmer" .
Bij onduidelijkheid gaat het reglement voor op deze diskwalificatiecodelijst.

Algemeen:

AA	Te vroeg weg of bewogen bij de 1 ^e (1 start regel) of 2 ^e start (geen tijden noteren).
AB	Veroorzaakte de 1 ^e (1 startregel), 2 ^e of volgende valse start (uitsluiten voor desbetr. progr.nr.).
AC	Na een officiële waarschuwing zich niet gehouden aan de startdiscipline (uitsluiten voor betr. progr.nr.).
AD	Gestart nadat het vertrek heeft plaatsgehad (geen tijden noteren).
AE	De aangegeven zwemslag niet uitgevoerd (bij meer dan twee slagen geen tijden noteren).
AF	Niet de aangegeven afstand gezwommen (geen tijden noteren).
AG	Tijdens het zwemmen in een baan, waarin niet is gestart, een deelnemer gehinderd.
AH	De race niet beëindigd in de baan waarin is gestart.
AI	Gelopen over en/of afgezet van de bodem.
AJ	Te water gegaan tijdens het zwemmen van een nummer, waarop men niet is ingeschreven.
AK	Na het beëindigen van de race niet onmiddellijk het water verlaten.
AL	Tijdens het water verlaten een deelnemer gehinderd die de race nog niet heeft beëindigd.
AM	Gebruik maken van hulpmiddelen (het meelopen met de deelnemer -in het zwembad- wordt gelijkgesteld met gebruik van hulpmiddelen) (geen tijden noteren).
AN	Leeftijdsbepalingen overschreden (geen tijden noteren).
AO	Niet gerechtigd gestart (geen tijden noteren).
AP	Schuldig gemaakt aan wangedrag (uitsluiten van (verdere) deelneming aan en/of aanwezigheid bij de wedstrijd).
AQ	Niet goedgekeurde zwemkleding gebruikt (geen tijden noteren)

Toelichting

AM t/m AP uitgebreid in het proces-verbaal vermelden.

Schoolslag:

SA	Na start en/of keerpunt niet met het hoofd het wateroppervlak doorbroken, voordat bij het breedste gedeelte van de 2 ^e armslag de handen naar binnen beginnen te draaien.
SB	Een deel van het hoofd heeft gedurende de gehele race niet tijdens iedere volledige of onvolledige cyclus het wateroppervlak daadwerkelijk doorbroken.
SC	De bewegingen van de armen niet te allen tijde gelijktijdig in hetzelfde horizontale vlak uitgevoerd.
SD	De bewegingen van de benen niet te allen tijde gelijktijdig in hetzelfde horizontale vlak uitgevoerd.
SE	De handen niet tezamen van de borst naar voren gebracht.
SF	Tijdens de race de ellebogen niet onder het wateroppervlak gehouden.
SG	Na de 1 ^e armslag na start en/of keerpunt de handen voorbij de heuplijn gebracht.
SH	Bij de achterwaartse beweging van de beenslag de voeten niet buitenwaarts bewogen.
SI	Staan tijdens de race.
SJ	Na start en/of keerpunt een verkeerde arm- en/of beenslag gemaakt.
SK	Niet met twee handen gelijktijdig keer- en/of eindpunt aangetikt.
SL	Met één hand keer- en/of eindpunt aangetikt.
SM	Niet aangetikt met de handen bij het keer- en/of eindpunt.
SN	Keerpunt of eindpunt in het geheel niet aangeraakt (geen tijden noteren)
SO	Tijdens de race op de rug gedraaid.
SP	Tijdens de eerste slag na start en/of keerpunt een dolfinbeenslag gemaakt voordat de armslag werd ingezet.
SQ	Tijdens de eerste slag na start en/of keerpunt na een dolfinbeenslag geen schoolslag beenslag gemaakt.
SR	Meer dan één dolfinbeenslag na start en/of keerpunt.

Rugslag:

RA	Na start en/of keerpunt meer dan 15 meter onder water gezwommen.
RB	Staan tijdens de race.
RC	Rugligging verlaten tijdens de race zonder met de keerhandeling bezig te zijn.
RD	Rugligging verlaten en stuwbewegingen met armen en/of benen gemaakt zonder met de keerhandeling bezig zijn.
RE	Het keer- en/of eindpunt niet aangeraakt met enig lichaamsdeel (geen tijden noteren)
RF	Na loslaten van het keerpunt de rugligging niet aangenomen.
RH	Het eindpunt niet in rugligging aangeraakt.
RI	Tijdens de start de tenen over de overloopgoot geklemd.
RJ	Na de eerste 15 meter na start en/of keerpunt het lichaam geheel onder water gehouden (geldt niet voor keer- en eindpunt en bij Open Water Zwemmen).
RK	Keer- of eindpunt niet in eigen baan aangeraakt.

Vlinderslag:

VA	Na start en/of keerpunt meer dan één armdoortrekbeweging onder water gemaakt.
VB	Beide armen niet tezamen naar voren en/of gelijktijdig achterwaarts gebracht.
VC	Armen niet over het water naar voren gebracht.
VD	Schoolslagbenen gezwommen of andere stuwende beweging in het horizontale vlak.
VE	De bewegingen van de benen niet op gelijke wijze uitgevoerd.
VF	Staan tijdens de race.
VG	Bij de laatste armslag voor keer- en/of eindpunt de armen niet over het water naar voren gebracht.
VH	Niet met twee handen gelijktijdig keer- en/of eindpunt aangetikt.
VI	Met één hand keer- en/of eindpunt aangetikt.
VJ	Niet aangetikt met de handen bij het keer- en/of eindpunt.
VK	Keerpunt of eindpunt in het geheel niet aangeraakt (geen tijden noteren)
VL	Tijdens de race op de rug gedraaid.
VM	Na start en/of keerpunt meer dan 15 meter onder water gezwommen.
VN	Na de eerste 15 meter na start en/of keerpunt het lichaam onder water gehouden.
VO	De armen niet gedurende de GEHELE race over water naar voren en onder water achterwaarts gebracht.

Vrije slag:

VRA	Het keer- en/of eindpunt niet aangeraakt met enig lichaamsdeel (geen tijden noteren)
VRB	Na start en/of keerpunt meer dan 15 meter onder water gezwommen.
VRC	Na de eerste 15 meter na start en/of keerpunt het lichaam geheel onder water gehouden (geldt niet voor keer- en eindpunt).

Estafettes:

Code vermelden bij de naam van de zwemmer die de fout heeft gemaakt.

**): tussentijden noteren tot en met de laatste zwemmer voor de fout is begaan

EA	Te vroeg overgenomen (geen tijd noteren**).
EB	De wisselslag niet gezwommen in de juiste volgorde (rug-, school-, vlinder- en vrije slag) (geen tijd noteren**)
EC	De estafette niet gezwommen met de opgegeven deelnemers (geen tijd noteren**)
ED	De estafette niet gezwommen conform de opgegeven startvolgorde (geen tijd noteren**)
EE	Bij de estafette wisselslag de vrije slag gezwommen als school-, vlinder-, of rugslag (geen tijd noteren**)
EF	Een ander ploeglid dan de zwemmer die de afstand moet zwemmen, te water gegaan voordat alle ploegen de wedstrijd hebben beëindigd

Wisselslag persoonlijk:

WA	De vrije slag gezwommen als school-, vlinder- of rugslag (geen tijden noteren)
WB	De wisselslag niet gezwommen in de juiste volgorde (geen tijden noteren)

Toelichting:

Bij diskwalificatie in de wisselslag (estafette of persoonlijk) moet bij een fout op de hiertoe behorende zwemslagen de bij die slagen behorende codes worden gebruikt (S..., V..., R... en VR...).

Open Water Zwemmen

OA	Niet gedurende de race, van (voor-) start tot en met finish, de cap op het hoofd gedragen.
OB	Na waarschuwing(en) toch voor de startlijn blijven liggen (geen tijd noteren).
OC	Bij het ingehaald worden de inhalende deelnemer gehinderd.
OD	Onvoldoende afstand gehouden tot de andere deelnemer(s).
OE	Buiten het aangegeven parcours gezwommen.
OF	Gebruik gemaakt van "gangmaking" door begeleidingsboot (geen tijd noteren).
OG	Lichamelijk contact gemaakt met de begeleidingsboot (geen tijd noteren).
OH	Aanwijzingen van de kamprechter(s) te water of op de kant niet opgevolgd.
OI	Trekken aan, duwen tegen of anderszins manipuleren van boeien en/of obstakels langs de baan gedurende de race bij keerpunt en/of start en finish (geen tijd noteren).
OJ	Boei(en) verkeerd en/of niet gerond (geen tijd noteren).
OK	Niet (tijdig) aanwezig bij briefing of inchecken.

Toelichting Open Water Zwemmen

Van wangedrag (AP) dient door de scheidsrechter altijd rapport te worden opgemaakt, bij voorkeur digitaal.

Dit rapport dient binnen 2 x 24 uur na einde wedstrijd per e-mail te worden gezonden naar: openwaterzwemmen@knzb.nl en in cc naar towz@noww.nl. Per post versturen kan ook naar: Bondsbureau KNZB, t.a.v. Sport&Opleidingen, Postbus 7217, 3430 JE Nieuwegein)

Typefouten en wijzigingen voorbehouden

5.4. De beoordeling en de regels

Als aanwijzing bij de beoordeling worden op advies van de Taakgroep Officials en Reglementen Zwemmen publicaties gedaan, mede naar aanleiding van aanwijzingen voor de beoordeling door de FINA. De meest recente publicatie vindt u in de bijlagen.

Op de site van de KNZB staan een aantal vragen en antwoorden over de toepassing van het reglement.

6. De formulieren

6.1.1. Het Juryblad – een voorbeeld

Plaats:	Houten (NED)	Baanlengte:	25m bad
Datum:	Zaterdag 12 januari 2008	Aantal banen:	6 (1-6)
Zwembad:	De Wetering	Tijdmeeting:	Handmatig
Organisatie:	GoSwim	Start methode:	2-starts regel
Inzwemmen:	16.00	Aanvang:	16.30 uur
		Einde:	19.50 uur

Deelnemende verenigingen:

De Meer GoSwim	Culemborg Houten	Zaltbommel	Zaltbommel
-------------------	---------------------	------------	------------

	Functie	Naam	Plaats	Bev.h.	Functie	Kloktijd
1	Scheidsrechter	Dhr. A.H. van Ziel	LANGBROEK	23JK	SR	
2	Kamprechter	Dhr. A.S.B. van Soest	HOOFDDORP	123J	K-plv SR	
3	Kamprechter	Dhr. J.H. van Soldt	ZALTBOMMEL	3JK	K-overz	12.02.56
4	Starter	Dhr. F. Gijsbertse	AMERSFOORT	123J	Starter	
5	Jurysecretaris	Mvr. R. van der Wal	ZALTBOMMEL	13J	J	
6	Jurysecretaris	Mvr. P.G.M.. Butselaar-van Pelt	HOUTEN	3aJ	J	
7	Tijdwaarnemer	Mvr. M.I. Eikenhout-van der Velden	BUNNIK	3	Kp3-T6	12.02.45
8	Tijdwaarnemer	Dhr. S.R. Calor	UTRECHT	3	Kp4-T1	12.02.51
9	Tijdwaarnemer	Dhr. E.J. Calor	UTRECHT	3	Kp5-T2	12.01.54
10	Tijdwaarnemer	Dhr. E.O. Harms	BUNNIK	3	Kp6-T3	12.02.54
11	Tijdwaarnemer	Mvr. K. Monker	CULEMBORG	4	T1-Kp4	12.02.57
12	Tijdwaarnemer	Dhr. W. Stange	BEUSICHEM	3	T2-Kp5	12.02.54
13	Tijdwaarnemer	Mvr. M. Schepers	CULEMBORG	4	T3-Kp6	12.02.60
14	Tijdwaarnemer	Dhr. W.J. Visser	CULEMBORG	4	T4-Kp1	12.02.42
15	Tijdwaarnemer	Mvr. H.C. van der Hoef-Toonen	CULEMBORG	3	EAK-Kp2	12.02.48
16	Tijdwaarnemer	Dhr. B. van den Berg	ZALTBOMMEL	3	T6-Kp3	12.02.55
17	Tijdwaarnemer	Mvr. E.E. van den Berg-Pool	ZALTBOMMEL	3	LAK-T5	12.02.57
18	Tijdwaarnemer	Mvr. A.W.H.M.A. van Hemert	AMMERZODEN	3	Kp1-T4	12.02.45
19	Tijdwaarnemer	Mvr. M.W. Overweg-Vos	ZALTBOMMEL	3	Kp2-LAK	12.02.45
20	Tijdwaarnemer	Mvr. D. van Steenis	ZALTBOMMEL	3J	T5-EAK	12.02.50
21	Speaker	Mvr. A.C. van der Vegt-Lammers	ODIJK	4	Speaker	
22	Voorstarter	Mvr. I.J.C.M. Tulkens	HOUTEN		Voorst.	
23	Tijden SPLASH	Mvr. M.S. van Ditmarsch-Camu	UTRECHT	13J	Uitslagen	

Wisselen na progr.nr.: 15

Afwezig met kennisgeving:

Aantal Afgemeld: 10

Afwezig zonder kennisgeving:

Aantal Niet gestart: 6

Aantal bijlage(n):

Opmerking Scheidsrechter en/of Jurysecretaris:

Handtekening Jurysecretaris

Handtekening Scheidsrechter

6.1.2. De startlijst

Een voorbeeld van een pagina uit een startlijst (serie-indeling):

Nederlandse Junioren Kampioenschappen 2008 Drachten, 13. - 15.6.2008

5 - NJK 2008 sessie 5

15-6-2008 - 9:00

Programmanr. 64
15-6-2008

Jongens, 100m vrije slag

Junioren 2
Startlijst

Nederlands Record Junioren	50.85	Pieter van den Hoogenband	Pardubice	5-8-1994
Nederlands Record 14 jaar	54.70	Pieter van den Hoogenband	Maastricht	28-12-1992
Kamp. Record Junioren 2	54.84	John Verhagen	Amsterdam	18-6-2006

naam	startnr.	vereniging	Inschrijftijd	baan
Serie 1 of 5				
1 Mark Schouten	9405171	Eemsrobben	1:01.03	25m
2 Marcel van Essen	9400019	De Hokseberg	1:00.84	25m
3 Maiko Postma	9400963	DZ&PC	1:00.51	25m
4 Maarten Moorman	9401161	De Pinquin	59.79	25m
5 Mike ter Horst	9402785	De Zeeschuimers	59.81	25m
6 Frank van der Wolff	9400955	Z.V.Hoorn-Aurik	1:00.81	25m
7 Gerco Kalverboer	9400231	Waterland	1:00.97	25m
Serie 2 of 5				
1 Michiel Bouw	9400009	DWK	1:02.75	50m
2 Ronald Vermeulen	9400109	AZ&PC	1:02.32	50m
3 Michael van Dam	9401501	HPC	1:02.17	50m
4 Vincent Moolhuijsen	9401215	Oceanus	1:02.05	50m
5 Jelle Peltzer	9403779	ZC Valkenburg	1:02.12	50m
6 Jacques Journée	9400513	De Dinkel	1:02.23	50m
7 Jeroen Staakman	9404989	Aquapoldro	1:02.67	50m
8 Robert Ligtenberg	9401561	Het Ravijn	59.57	25m
Serie 3 of 5				
1 Ruben Klinkers	9403511	ZC Valkenburg	1:01.67	50m
2 Istvan Spaargaren	9401199	Oceanus	1:01.55	50m
3 Olivier Nass	9402933	WVZ	1:00.95	50m
4 Alex Catsburg	9404753	MNC Dordrecht	1:00.81	50m
5 Kingue Struijf	9400913	WZ&PC	1:00.95	50m
6 Ivar van Ginkel	9400025	DWK	1:01.51	50m
7 Date v.d. Zaag	9403919	Eiffel Swimmers PSV	1:01.64	50m
8 Simon Stouten	9400943	De Zijl/LGB	1:02.04	50m

Een voorbeeld van een uitslagpagina

Uitslag progr. nr. 8 100 m.schoolslag jongens junioren2

Naam	Vereniging	St.nr	Eind-tijd
1 Bram Dekker	HGK(SG	89-00649	1.14.34
2 Roger Gerrits	Swol 1894	89-00961	1.15.82
3 Niels van Eck	Hoogeveen	89-00793	1.16.03
4 Nigel Jesus	DZ&PC	89-05831	1.16.23
5 Tom Odding	TriVia	89-02301	1.17.09
6 Edward Buitenwerf	Wetterwille	89-00531	1.17.87
7 Nick van Gemert	BZC Dolfijnen	89-00943	1.18.45
8 Robin Calsbeek	ORCA	89-00561	1.18.55
9 Arne Doddema	Eemsrobben	89-00731	1.18.64
10 Pieter de Heer	HGK(SG)	89-01141	1.19.09
11 Wouter Breton	ZV AQUARIUS	89-00461	1.19.31
12 Bart van 't Land	EZC	89-05005	1.19.81

Uitslag progr. nr. 9 100 m.schoolslag jongens junioren3

Naam	Vereniging	St.nr.	Eind-tijd
1 Brinio Hond	De Amstel	88-01499	1.10.19
2 Jeffrey Breure	De Dolfijn SPAX	88-00505	1.11.92
3 Joeri Verlinden	RZ	88-03549	1.12.94
4 Jurriën Hartman	Vlaardingen	88-01297	1.14.65
5 Raldi Jolink	ZVW'74	88-01715	1.15.26
6 Frank Paridaans	Platella	88-02639	1.15.94
7 Rutger Sloof	RZC	88-03141	1.16.36
8 Gernand Leusink	Deltasteur	88-02173	1.16.61
9 Pim Smolders	SBC-2000(SG)	88-03179	1.17.30
10 Thijs Fikkert	Deltasteur	88-01021	1.17.39
11 Pelger de Jong	Vlaardingen	88-01733	1.17.40
12 Bas Joustra	De Reest	88-04551	1.17.48
13 Sebastian Bakker	Zignea	88-00119	1.17.91
14 Kahlil Elhage	DZ&PC	88-05531	1.18.02
15 Jeroen Stuu	Eemsrobben	88-03315	1.18.94
16 Maxim van Geffen	Hoogeveen	88-01073	1.19.21
17 Joep Smeets	MOSA-regio	88-03159	1.19.21
18 Diederik Smit	Hoorn	88-03167	1.19.21
19 Erik Verholt	Noord Veluwe	88-03543	1.19.63
20 Kevin Hondsmark	De Schelde	88-01501	1.20.18
21 Erik Smeenge	De Spatters	88-03157	1.21.16
22 Jurjen Pater	Scheldestroom	88-02653	AA

6.1.3. Startkaart en tijdbriefje

Deze startkaarten zijn meestal vooraf door het gebruikte programma geprint.

Startkaart			Startkaart		
Programmanummer		Inschrijftijd	Programmanummer		Inschrijftijd
3		1.31.20	3		1.27.16
Naam			Naam		
Mirjam Kl			Sharon XY		
Startnummer	Depotnr	Verenigin	Startnummer	Depotnr	Verenigin
86-01917	13-0	De	91-0xx2x	15-041	De
100m	RUG	MJUN1EE	100m	RUG	MJUN1EE
Serie : 1		Baan : 3	Serie : 1		Baan : 4
Tijd :			Tijd :		
_____ m _____ / _____ s			_____ m _____ / _____ s		
Diskwalificatie : Ja / Nee			Diskwalificatie : Ja / Nee		
Reden :			Reden :		
Datum :		Paraaf official:	Datum :		Paraaf official:
13-10-2007			13-10-2007		

S.v.p tussentijden aan ommezijde vermelden.

S.v.p tussentijden aan ommezijde vermelden.

Startkaart			Startkaart		
Programmanummer		Inschrijftijd	Programmanummer		Inschrijftijd
3		1.28.46	3		1.23.07
Naam			Naam		
Max Blanco			C Kleng		
Startnummer	Depotnr	Verenigin	Startnummer	Depotnr	Verenigin
91-38352	09-031	De	90-04533	1-444	zc
100m	RUG	MJUN1EE	100m	RUG	MJUN1EE
Serie : 1		Baan : 5	Serie : 2		Baan : 2
Tijd :			Tijd :		
_____ m _____ / _____ s			_____ m _____ / _____ s		
Diskwalificatie : Ja / Nee			Diskwalificatie : Ja / Nee		
Reden :			Reden :		
Datum :		Paraaf official:	Datum :		Paraaf official:
13-10-2007			13-10-2007		

S.v.p tussentijden aan ommezijde vermelden.

S.v.p tussentijden aan ommezijde vermelden.

Deze tijdbriefjes kunnen o.a. worden gebruikt voor reservertijden (eerst-/laatstaankomende), voor klokcontrole tijdens de juryvergadering en bij het noteren van diskwalificaties op het keerpunt.

<p><i>Tijdbriefje</i></p> <p>Koninklijke Nederlandse Zwembond</p> <p>Prog.nr.: _____ Serie: _____</p> <p>Baannummer: _____</p> <p>Naam deelnemer(ster)</p> <p>_____</p> <p>Lid van: _____</p> <p>Tijd: _____ min _____ sec _____ 1/00sec</p> <p>Diskwalificatiereden(en):</p> <p>_____</p> <p>Datum: De Official:</p> <p>_____</p> <p>HANDTEKENING S.V.P. LEESBAAR SCHRIJVEN</p>	<p><i>Tijdbriefje</i></p> <p>Koninklijke Nederlandse Zwembond</p> <p>Prog.nr.: _____ Serie: _____</p> <p>Baannummer: _____</p> <p>Naam deelnemer(ster)</p> <p>_____</p> <p>Lid van: _____</p> <p>Tijd: _____ min _____ sec _____ 1/00sec</p> <p>Diskwalificatiereden(en):</p> <p>_____</p> <p>Datum: De Official:</p> <p>_____</p> <p>HANDTEKENING S.V.P. LEESBAAR SCHRIJVEN</p>
--	--

6.1.4. De 800/1500 meter lijst

Hiervan zijn ook andere vormen in omloop.

800/1500 meter lijst								
baan	1	2	3	4	5	6	7	8
100								
200								
300								
400								
500								
600								
700								
800								
900								
1000								
1100								
1200								
1300								
1400								
1500								

7. Bijlage

Zie voor volledige carrièregang de site van de KNZB.

Examenstof Bevoegdheid "4" 2004/2005

1. Klokbediening en aflezen van de klok
2. Invullen tijdbriefje, startkaart en 800/1500 meter lijst
(tussentijden zijn onderdeel van het omgaan met de klok en het invullen van de tijdbriefjes).
3. Artikelen uit het C reglement
 - C5
 - C6.4
 - C17
 - C18 m.u.v. 18.2
4. Artikelen uit het D reglement
 - D1
 - D3 (bekend met het feit dat er voor jonge deelnemers leeftijdsbepalingen zijn)
 - D4.1 en D4.5
 - D5 (bekend met de aspecten waar de T/K mee te maken heeft. Plaats en nummering startblok, baanlengte en breedte, markeringspunten op baanlijnen, rugslagvlaggen, valse startlijn, watertemperatuur en stroming, diepte en jury platform).
 - D6
 - D7: dit artikel verwijst naar bijlage D1A. (van de kandidaat wordt niet verwacht dat hij/zij de exacte tekst kent van het reglement. Het gaat vooral om wat er in de juryvergadering besproken wordt (bijvoorbeeld m.b.t. wijziging en hoe de T/K hier in de praktijk aan de badrand mee te maken krijgt.)
 - D9: dit artikel verwijst naar bijlage D1B
 - D11
 - D12
 - D13
 - D14 (niet bijlage D2)
 - D15: dit artikel verwijst naar bijlage D1C
(van de kandidaat wordt niet verwacht dat hij/zij de exacte tekst van het reglement kent. Het gaat vooral om wat er in de juryvergadering en na afloop van de wedstrijd besproken wordt en hoe de T/K hier in de praktijk aan de badrand mee te maken krijgt.)
 - D16
 - D17
 - D18
 - D19
 - D20.1 Automatische tijdapparatuur is nodig voor het vestigen of egaliseren van records (20.8).
5. Artikelen uit het Mastersreglement
 - H Algemeen
 - H-MA1
 - H-MA2
 - H-MA3

(Bekend met het feit dat er masters zijn en dat er voor masters een (beperkt) aantal afwijkenderegels zijn. Welke regels dit zijn is geen examenstof. Bekend zijn met het feit dat de afwijkendereglementsartikelen uitsluitend van toepassing zijn bij specifieke masterswedstrijden dan wel masternummers.)

Opm. Open water zwemmen maakt geen deel uit van het examen.

Wél cursusstof, doch geen examenstof:

Een algemeen verhaal over de KNZB, dus Statuten, Huishoudelijk Reglement, Sportreglement en de andere takken van de zwemsport.

Hierbij betrekken:

- Organisatie van de KNZB (inclusief de kring)
- D2
- Reglement D1A, D1B, D1C (open water)
- Bijlage D2
- Bijlage D3

Tijdens de cursus zal een aantal punten in de praktijk behandeld dienen te worden. De organiserende kring heeft de volgende mogelijkheden:

- a. het huren van een zwembad voor 2 uur (alle praktijkpunten kunnen dan worden behandeld);
- b. tijdens kringtraining één baan vragen (alle praktijkpunten kunnen dan worden behandeld);
- c. tijdens training bevriende verenigingen (zie b.);

Iedere cursist dient tijdens een wedstrijd als schaduwjurylid gefungeerd te hebben. Dit is volgens de laatste carrièregang een eis.

Dit schaduwklokken dient te blijken uit het proces-verbaal van de wedstrijd.

Een aantal zwemmers zal als "lesmateriaal" nodig zijn.

Te behandelen punten:

1. Juiste technische uitvoering van de school-, vlinder-, rug- en vrije slag.
2. De meewerkende zwemmers de onderscheidene zwemslagen juist uit laten voeren en wijzen op de diverse punten waaraan een slag moet voldoen.
3. Daarna één van de zwemmers de betreffende slag fout laten zwemmen, zodat het verschil duidelijk naar voren komt.
4. Het juist laten nemen van de verschillende keerpunten. Eerst goed, daarna fout.
5. Het aantikken (einde van de race) van de verschillende zwemslagen.
6. Verschil tussen goed en fout duidelijk laten uitkomen.
7. Het starten doornemen (denk aan de start van de rugslag).
8. Ook hier weer de fouten die gemaakt kunnen worden duidelijk aantonen.
9. Overnemen bij estafettes laten zien.
10. Gehele procedure van de start doornemen (op het startblok - fluitsignaal/fluitsignalen SR - startcommando starter - start).
11. Cursisten tijden laten opnemen en tijdbriefjes leren invullen.

Samenvattend overzicht opleidingen zwemofficials**

Voor alle bevoegdheden kan het profiel worden samengevat:

Bevoegdheid	Cursus	Duur	Examen	Praktijk Beoordeling	Continuering	Tijdseffect
4	Ja	4 à 6 dagdelen van 2½ uur en praktijkles	Mondeling 20 minuten	1x, na 2x fungeren	3x per jaar fungeren	Minimum leeftijd 16 jaar
3	Nee	n.v.t.	Nee	1x, na 6x fungeren	4x per jaar fungeren (ongeacht functie)	Na min. 1 jaar bev.4
J	Ja	3 à 4 dagdelen van 2½ uur	Nee	1x, na 2x fungeren als J	4x per jaar fungeren (ongeacht functie)	Minimum leeftijd 16 jaar, geen bev.vooraf nodig.
K	Ja	4 à 6 dagdelen van 2½ uur	Mondeling 30 minuten	2x, na 2x als K (voor aanstelling bev. J verplicht)	4x per jaar fungeren (ongeacht functie)	Na min. 2 jaar bev.3, op uitnodiging KOC, 1x als K vooraf
2	Ja	2 dagdelen van 2½ uur	Nee	1x, na 2x als Starter	4x per jaar fungeren, waarvan 2x als starter	Minimum leeftijd 16 jaar, geen bev. vooraf nodig
1	Nee (min.12x in praktijk)	n.v.t.	Nee	1x, in andere Kring	4x per jaar fungeren, waarvan 2x als scheidsrechter	Na min. 3 jaar bev. K, op uitnodiging KOC

***Deze eisen kunnen veranderen. Voor de actuele versie wordt verwezen naar de volledige carrièregang op de site van de KNZB.*

8. Extra voor de docent

8.1. De cursus

In dit onderdeel worden alleen aandachtspunten genoemd die van belang kunnen zijn bij het instrueren van de cursisten.

De cursisten vormen een gevarieerd gezelschap: veel zijn gekomen omdat zij ouder zijn en toch alleen zitten te kijken en nu ook wat nuttigs willen doen. Soms zijn er (oud) zwemmers die wel lol hebben in het fungeren als official en dan blijven er nog enkelen over die andere redenen hebben.

Het is aan de docent om deze groep in 4 theorie- en 1 praktijksessie klaar te stomen voor het examen en, belangrijker, om daarna zelfstandig als official te fungeren.

Van belang is van het begin af er op te wijzen dat voor het examen twee zaken zeer belangrijk zijn:

- het klokken en
- de kennis van de zwemslagen 'volgens het boekje'.

Onvoldoende kennis van de zwemslagen 'volgens het boekje' is de meest voorkomende reden voor afwijzing bij het 4-examen.

Onderwerpen om te bespreken uit de introductie:

- hoe ga je om met zwemmers, coaches en anderen die bij je komen met een vraag of een probleem;
- mensen die je lastig blijven vallen over een diskwalificatie of een mogelijk fout tijd;
- je hebt iets gezien maar je weet niet of het fout is;
- je hebt een telefonische uitnodiging gekregen maar daarna niets meer gehoord;

Terminologie:

Let op de aanpassing in de gebruikte termen:

Programma: het overzicht van de te verzwemmen nummers, zoals

1. 50 m vrije slag heren
2. 100 m vlinder dames enz.

Startlijst: De serie- en baanindeling zoals deze bij de wedstrijd gebruikt wordt.

SCHADUWKLOKKEN

Wijs de cursist op de verplichting tot het optreden als schaduwklokker!

Indeling avonden

Zie de mogelijke indeling onder punt 3.2. Het is wenselijk om bij een afwijking dit te melden aan de cursisten zodat deze bij de voorbereiding daar rekening mee kunnen houden.

8.2. De wedstrijd

In een aantal baden is nu standaard apparatuur aanwezig voor elektronische tijdmeting.

Die apparatuur bestaat uit o.a.

- een aantikplaat per baan die door de zwemmer geactiveerd wordt,
- een drukknop (backupknop) die door de tijdwaarnemer wordt bediend,
- een start'pistool' of toeter die de tijdmeting start.

Daarnaast is er nog steeds de tijdwaarnemer met zijn klok die als extra tijd fungeert voor als de elektronica het begeeft; dat gebeurt niet veel, maar wel eens en dan ben je blij met die handtijd.

Van belang is dat de tijdwaarnemer steeds zijn eigen tijd opschrijft en niet die van het scorebord over neemt: als er wat mis is, dan is die tijd van de tijdwaarnemer van het grootste belang.

Automatisering; eventueel hier iets over vertellen.

Het meest gebruikte programma binnen de KNZB is Splash.

Splash kent 2 onderdelen:

MeetManager is het programma waarvan het hoofddoel is een wedstrijd te verwerken, beginnend met de opbouw van het programma, daarna de uitnodigingen aan verenigingen, vervolgens het verwerken van de inschrijvingen en tot slot het verwerken van de tijden tijdens de wedstrijd en het produceren van de uitslag.

TeamManager is bedoeld voor de administratie van het wedstrijdzwemmen van een vereniging of van een kring. Hierbij horen het vastleggen van gemaakte tijden door de eigen zwemmers, het registreren van club- dan wel kringrecords en het, al of niet op basis van de gemaakte tijden, inschrijven op wedstrijden.

Uitwisseling van gegevens gebeurt op basis van het zogenaamde Lenex-formaat waardoor een betrouwbare structuur van de gegevens vastligt.

Andere software die in staat is om gegevens uit te wisselen in het LENEX-formaat is toegestaan.

Andere praktische zaken:

- Startkaarten: sommige kringen/verenigingen werken met een voorstarter die de startkaarten uitdeelt aan de deelnemers die de kaart weer doorgeven aan de tijdwaarnemer; hierbij controleren op juiste serie en baan.
Sommige kringen/verenigingen geven vooraf de hele stapel startkaarten mee aan de tijdwaarnemer; hierbij moet er op gelet worden dat er legen banen kunnen voorkomen of juist zwemmers niet komen opdagen terwijl er wel een kaart is.
- Zwemmers willen graag hun tijd weten; je mag deze als tijdwaarnemer zeggen of laten zien; zwemmers/coaches dienen te weten dat er gemiddeld mag worden.

Het klokken

Marge: 40 honderdsten op de hele kloktijd van minstens 5 minuten.

Wat te doen als de klok weigert of stopt na de start of tijdens de race.

Vier mogelijkheden om dit euvel op te lossen:

- 1) De reserve tijdwaarnemer waarschuwen. Deze is door de scheidsrechter aangewezen als LA*. De LA neemt de tijd op en zelf klokt u bij om de routine in bijklokken te behouden.
- 2) Indien geen LA is benoemd dan moet u zelf bij- of afklokken.

Hoe werkt bij- of afklokken? Hieronder een voorbeeld:

Uw klok is gestopt tijdens de race en u staat op baan 5. Uw zwemmer ligt niet voorop en de eerste zwemmer komt aan op baan 4. Op het moment dat de zwemmer in baan 4 aantikt zet u uw chronometer in werking. Als de zwemmer in uw baan (baan 5) aantikt stopt u de chronometer. De tijd van uw chronometer opgeteld bij de tijd van baan 4 wordt de tijd van de zwemmer in baan 5.

Bijklokken geeft dan als resultaat:

Bijvoorbeeld, de tijd van baan 3 is 1.17.78 en uw tijd is 0.06.75
De tijd van de zwemmer in baan 5 wordt dan $1.17.78 + 0.06.73 = 1.24.51$
De tijd van 1.24.51 noteert u dan op de startkaart.

Is de zwemmer in uw baan de eerste zwemmer die aankomt, dan start u de chronometer als de zwemmer in uw baan (baan 5) aantikt en stopt de chronometer indien een zwemmer in een andere baan aantikt, bijvoorbeeld baan 6. De tijd van de zwemmer in baan 5 is dan de tijd gestopt in baan 6 minus de tijd op uw chronometer.

Afklokken geeft dan als resultaat:

Bijvoorbeeld, de tijd van baan 6 is 2.15.35 en uw tijd is 0.04.65
De tijd van de zwemmer in baan 5 wordt dan $2.15.35 - 0.04.65 = 2.10.70$
De tijd van 2.10.70 noteert u dan op de startkaart.

- 3) Een derde mogelijkheid is dat er in een andere baan geen zwemmer is en die tijdwaarnemer toch de chronometer heeft gestart. Vraag deze dan om de tijd van de zwemmer in uw baan op te nemen.
- 4) Een vierde mogelijkheid is de official in de baan naast u te vragen of hij een splittijd (tussentijd) opneemt en deze splittijd is dan de tijd van de zwemmer in baan 5, maar dit is niet altijd mogelijk, zeker niet indien de zwemmers kort bij elkaar liggen.

LA = laatstaankomende

N.B: Een zwemmer neemt deel aan een wedstrijd om een prestatie, hetzij persoonlijk, hetzij in ploegverband, neer te zetten. Deze prestatie wordt uitgedrukt in een tijd die door de tijdwaarnemer wordt vastgelegd. Het is dus van de zotte om, met de gegeven bovenstaande mogelijkheden, een zwemmer zonder geklokte tijd naar huis te moeten sturen.

En toch komt dit nog bij regelmaat voor!

Als er geen geklokte tijd is moet de scheidsrechter een tijd “maken” en dat is niet zoals het moet zijn.

8.3. De Zwemslagen

Het beoordelen van keer- en eindpunten

Bij de slagen worden enkele valkuilen per slag genoemd.

Van belang is ook aandacht te besteden aan de juiste formulering van diskwalificatievoorstellen.

In de praktijk blijken (beginnende) juryleden wel te zien dat er iets (waarschijnlijk) niet goed is, maar hebben geen idee hoe dit opgeschreven moet worden.

Denk erom: bij twijfel voordeel zwemmer.

8.3.1. Vrije slag

Bij deze slag de volgende opmerkingen:

- elke slag mag gezwommen worden (buiten de wisselslag);
- afwisselen mag zoveel als men wil;
- herstellen van een gemist keerpunt mag;
- blijf kijken als een keerpunt gemist wordt tot de deelnemer echt weg is ;
- als een zwemmer niet afzet bij een keerpunt, betekent dat niet dat het keerpunt niet is aangeraakt, een 'teennagel' is genoeg;

8.3.2. Rugslag

Bij deze slag de volgende opmerkingen:

- keerpunt hoeft niet op de borst gemaakt te worden;
- als deelnemer op de rug blijft, hoeft het niet ononderbroken gemaakt te worden;
- concludeer niet te snel dat een deelnemer uitdrijft of een stuwende beenslag gebruikt zonder de armen door te halen;
-

8.3.3. Schoolslag

Bij deze slag de volgende opmerkingen:

- na start en keerpunt kijken naar de 1e slag om te zien of een dolfijnslag gemaakt wordt voor de armslag wordt ingezet;
- bij het aantikken bij een keerpunt kan één hand heel snel weer teruggetrokken worden waardoor het lijkt alsof er maar met één hand wordt aangetikt;
- de omschrijving 'ongelijk aangetikt' is onjuist, dit moet zijn 'ongelijktijdig' (want ongelijk betekent ook ongelijke hoogte en dat mag);

8.3.4. Vlinderslag

Bij deze slag de volgende opmerkingen:

- schoolslag benen is in het geheel niet toegestaan;
- let bij aankomen voor keerpunt op het naar voren brengen van de handen onder water (schoolslagarmslag)

8.3.5. Wisselslag

Bij deze slag de volgende opmerkingen:

- bij de overgang van rugslag naar schoolslag moet de deelnemer op de rug liggen; de hoogst liggende schouder bepaalt de rugligging. De arm waarmee wordt aangetikt kan over de schouder naar de wand worden gebracht maar de schouder kan nog voor de 90 graden liggen;
- bij de vrije slag is een voorgaande slag niet toegestaan; de deelnemer mag wel vlinderbeenslagen maken zolang er maar geen vlinderslag armen bij komen.

9. Vragenlijst

Hierbij treft u vragen aan die u, als voorbereiding voor het examen, kunt gebruiken of u een redelijke kennis van het reglement heeft.

De antwoorden op een aantal vragen staan niet genoemd in dit cursusboek maar kunt u zelf terugvinden in het reglement.

Niet alle vragen zijn even belangrijk. Vragen over het C-reglement moeten meer gezien worden als algemene ontwikkeling, die een official van de KNZB dient te hebben.

- C 17 - Wat zijn de bevoegdheden van een scheidsrechter?
- Vanaf wanneer en tot wanneer heeft de Scheidsrechter de leiding?
- C18 **OFFICIALS**
- Bij welke wedstrijden mogen zij niet fungeren?
- Kunnen officials in aanmerking komen voor reiskostenvergoeding
- Zo ja, van welke instantie?
- Kan bepaald worden en door wie, dat zwemofficials fungeren in voorgeschreven kleding?
- D3 **LEEFTIJDSEPERKINGEN e.d.**
D3A/B - Wat zijn leeftijds-bepalingen/beperkingen?
(Alleen kennis van het feit dat leeftijdsbepalingen/beperkingen bestaan voldoet.)
D4.1 - In welke categorieën kunnen niveau wedstrijden worden ingedeeld?
D4.5 - Mag een scheidsrechter bij E-wedstrijden een tolerantienorm inbouwen met betrekking tot diskwalificatie van deelnemers?
- Bijlage D3 - Mogen gehandicapte sporters meedoen aan KNZB-wedstrijden?
- Gelden voor hen afwijkende regels? (Niet de regels zelf, doch uitsluitend het bestaan van afwijkende regels volstaat!!!)
- D5 - **WEDSTRIJDBASIN**
- Waar ligt baan 1, gerekend van de startzijde?
- Wat weet u over de kleur van de drijvers (baanlijnen)?
- Op welke afstand van start- en keerpunten moeten rugslaglijnen zijn aangebracht en wat zijn de minimale / maximale hoogte van deze lijnen?
- Op welke afstand van de start moet de valse startlijn zijn aangebracht en wat is minimale hoogte hiervan?
- Hoe moeten de startblokken genummerd zijn?
- Wat is de minimale en maximale watertemperatuur?
- D7 **Inschrijvingen (zie ook bijlage D1)**
- Wat is voor de wedstrijd zoal op de startkaart vermeld?
- Mag er een andere deelnemer starten dan er op de startkaart is vermeld?
- Mag er in een andere volgorde bij estafettes worden gestart dan de volgorde zoals deze op de startkaart is vermeldt.
- D9 **Wedstrijdprogramma**
- Wat moet er allemaal in een wedstrijdprogramma worden vermeldt?
- D11 **JURY**
- Hoe is de jurysamenstelling (standaardjury)?
- En hoe bij onderlinge wedstrijden?
- Wanneer moeten de juryleden zich melden en bij wie?
- D12 **JURYVERGADERING**
- Wie leidt de juryvergadering?
- Noem enige werkzaamheden van de scheidsrechter tijdens de juryvergadering?
- Wat is de maximale klokafwijking?
- D13 **WERKZAAMHEDEN VAN DE JURY**
- Wie bepalen de volgorde van aankomst?
- Wie hebben de controle over de zwemmers na het startsignaal?
- Wie kan een voorstel tot diskwalificeren doen?
- Wie beslist over een diskwalificatie?
- Bij welke zwemnummers wordt een waarschuwingssignaal gegeven gedurende de race en wanneer?
- Wie beslist als de kamprechters het niet eens zijn?
- Van wie ontvangen de kamprechters hun instructies?
- Wat zijn de taken van de tijdwaarnemers?
- Wat zijn de taken van de keerpuntcommissarissen?

- Wat gebeurt er, indien de tijden van de tijdwaarnemers niet overeenkomen met de volgorde van aankomst?
 - Hoe wordt er afgerond?
 - Wie noteert alle tijden?
 - Wie stelt de volgorde van de prijswinnaars vast?
- D14 **TIJDWAARNEMING**
- Worden tot in honderdsten van seconden opgenomen tijden gebruikt?
 - Waarop worden de opgenomen tijden genoteerd?
- D16 **VERPLICHTINGEN VAN DE DEELNEMERS**
- Mogen deelnemers tijdens het zwemmen van baan verwisselen?
 - Waaraan moet een zwemmer voldoen wanneer hij tijdens het zwemmen in een andere baan terechtkomt?
 - Waarop kan zoal gediskwalificeerd worden?
 - Mag men overzwemmen indien men gehinderd is?
 - Mag men aantikken aan een uitstekende stang?
 - Waartegen moet het keerpunt worden uitgevoerd?
 - Mag er worden afgezet van de bodem?
 - Mag men staan of lopen tijdens een race?
 - Bij welke slag mag een deelnemer wel staan?
 - Indien er slechts één deelnemer is, wordt zijn prestatie dan erkend?
 - Wat is de volgorde bij de wissel­slag-estafette?
 - Wat is de volgorde bij de wissel­slag persoonlijk?
 - Wat gebeurt er als een individuele deelnemer te water gaat als een wedstrijd aan de gang is?
 - Wat gebeurt er bij een estafette, indien men te water gaat voordat de race is beëindigd?
- D17 **DE START.**
- Wat is het verschil tussen de 1-startsregel en de 2-startsregel?
 - Wie bepaalt wat er wordt toegepast?
 - Hoe luidt het startcommando van de starter?
 - Wat gebeurt er met een deelnemer die bij de 2^e start te vroeg beweegt of vertrekt?
 - Hoe dient de start te geschieden bij de verschillende zwemslagen?
 - Hoe moet een deelnemer starten die rugslag wil zwemmen op het nummer vrije slag?
- D18 **ZWEMSLAGEN**
- Beschrijf de schoolslag van start tot finish
 - Beschrijf de vlinderslag van start tot finish.
 - Beschrijf de rugslag van start tot finish.
 - Beschrijf de vrije slag van start tot finish.
 - Wat is t.a.v. de vrije slag voorgeschreven bij de wissel­slag persoonlijk en -estafette?
 - Mag tijdens de rugslag de rugligging worden verlaten?
Zo ja, wanneer?
- D19 **PROTESTEN**
- Is er protest mogelijk?
 - Binnen welke tijds­limiet moet een protest worden ingediend?
 - Waartegen kan niet worden geprotesteerd?
 - Wie beslist over een protest?
 - Kan tegen de juryuitspraak beroep worden aangetekend?
 - Wanneer worden in geval van protest de prijzen uitgereikt?
- D20 **Records**
- In welke zwembassins kunnen Nederlandse records worden gemaakt?
 - Welke tijdmeting is voldoende voor erkenning van een Nederlandse record?
 - Wanneer geen automatische tijdmeet apparatuur wordt gebruikt, kan er dan toch een record worden verzwommen?
- Afd. H
- Wat zijn masters (vanaf welke leeftijd)?
 - Mogen zij aan KNZB-wedstrijden meedoen.
 - Gelden voor masters afwijkende regels indien zij meedoen aan gewone wedstrijden?
 - Zijn er speciale master-wedstrijden?

10. Voorstel verbetering cursus

De praktijk is de beste plaats om het cursusmateriaal e.a. te beoordelen.

Graag ontvangen we voorstellen gericht op verbetering:

- Actualisering van het materiaal
- Fouten in de tekst
- Verbetering van de aanwijzingen voor de docent en andere voorstellen.

Om deze voorstellen op een goede manier te kunnen beoordelen, is het zaak ze om te beginnen goed te documenteren. Daarom vragen we u als docent om uw suggesties en die van uw cursisten te beschrijven in bijgaand formulier en dit terug te sturen naar het bondsbureau, t.a.v.:

KNZB, afdeling innovatie

innovatie@knzb.nl

Aanvraag voor wijziging van de inhoud van			
Cursus:	Official- 4		
Materiaal / Docent / Cursist intake / Accommodatie /			
	Inhoud	Vorm	Overige
Gericht op verbetering van:			
Toelichting:			
	Blz.	Hfdst.	Overige
Concreet gericht op voorstel:			
Concreet gericht op voorstel:			
Concreet gericht op voorstel:			
Voorstel tot wijziging ingediend door:			
Voor nadere toelichting bereikbaar		Tel.	mail
N.b. Voorstellen zo nodig nader documenteren in een bijlage			
Behandeling aanvraag: - acties			
Naam			datum

